

Užíváme nebo
užívaly jsme
ji víceméně
všechny.
A vůbec nám
nedošlo, že
tyhle na první
pohled
„zázračné“
pilulky můžou
ZABÍJET!

Antikoncepci jsem brala od 15 let,“ vypráví třiatřicetiletá Markéta. Po devíti letech jejího pravidelného užívání, bez jakýchkoli předešlých problémů, ochrnula na půlku celého těla. „Nemohla jsem mluvit, chodit, nic jsem necítila. V nemocnici jsem prodělala spoustu vyšetření. Diagnóza lékařů? Lehká mozková příhoda. Příčinou všeho bylo užívání hormonální antikoncepce,“ líčí. Naštěstí je v současné době bez trvalých následků, ale tvrdí, že by si po této zkušenosti antikoncepční pilulku už nikdy nevzala. Markéta ale není jediná, kdo měl díky antikoncepci zásadní zdravotní problémy. A přitom jsme si všechny dlouho myslely, že s antikoncepcí je to tak jednoduché. Žádné menstruační bolesti, žádné premenstruační syndromy, a hlavně žádné riziko nežádoucího otěhotnění.

Máme se bát antikoncepce

**V ČESKU JI UŽÍVÁ 1 400 000 ŽEN!
KOLIK Z NICH JE
ADEPTEK NA SMRT?**

Cesta k hormonální pilulce

Když jsem si ve svých sedmnácti letech nechávala předepsat první hormonální antikoncepci, ani na chvíli mě nenapadlo, že dělám něco špatně. Braly ji přece všechny ženy kolem mě, včetně mé matky. I pro mého tehdejšího gynekologa to byla samozřejmost. Neptal se mě na rodinnou zdravotní anamnézu, nedělal žádné speciální vyšetření. Jen mi předepsal recept. Tak jednoduché! Jenže čím déle jsem pilulky pravidelně polykala, tím častěji jsem slyšela hlasy odpůrců antikoncepce. Začalo to debatami o tloušťnutí (ano, já opravdu přibrala nějaké kilo navíc), pokračovalo to argumenty, jak antikoncepce potlačuje přirozenou ženskost a snižuje libido, a končilo nebezpečnými hrozbami, že dokonce může zabíjet. Obzvlášť v případech, kdy žena trpí poruchou srážlivosti krve, jí prý hrozí velké riziko mrtvice. Nedávno dokonce proti antikoncepci začali brojit i francouzští kardiologové, kteří se snaží prokázat, že dlouhodobé užívání antikoncepce může vést až k infarktu myokardu. A tak jsem se ptala lékařů, jak to vlastně je. „Jsou to plané řeči, antikoncepce je naopak zdraví prospěšná,“ utěšoval mě gynekolog. „Má na ženy pozitivní vliv v hormonálním působení, zmírňuje výkyvy nálad a vůbec nemusíte mít strach z otěhotnění,“ vyjmenovával a dodal, že dokonce hned po využití jednoho pláťka muže vzápětí, bez pauzy, užívat další, a tedy úplně přestat menstruovat. Tak jak to tedy je? Které straně věřit?

Antikoncepce je hlavně dobrý obchod!

Na úvod je nutné podotknout, že prodej antikoncepčních pilulek je jedním z hlavních pilířů farmaceutického průmyslu. Farmaceutickým firmám se díky lékařům podařilo vytvořit v naší společnosti klima, že je vysoce žádoucí a normální převést ženy k užívání antikoncepce, za pomoci

Markéta prodělala ve svých čtyřiašedesáti letech mrtvici. Příčinou bylo užívání hormonální antikoncepce.

Markéta, 33 let

syntetických hormonů je uvést do umělé neplodnosti a doufat, že se jednoho dne odhodlají k plánovanému početí, které se bezproblémově zdaří. Samozřejmost, s jakou se dnes předepisuje hormonální antikoncepce i patnáctiletým pannám pod záminkou léčby akné či úpravy nepravidelného menstruačního cyklu, má bohužel svou smutnou logiku. Pravděpodobně neexistuje gynekolog, jehož by nenavštívil usměvavý zástupce farmaceutické firmy s lákavou nabídkou. A to je ostatně i důvod toho, proč v tomto článku většina lékařů hovoří anonymně. Antikoncepce je prostě velký byznys. Jen v Česku ji užívá 1 400 000 žen, což je nadpoloviční většina plodných žen, a ročně za ni vydají zhruba čtyři miliardy korun. „Až po tom všem jsem si přečetla příbalové informace, kde upozorňují na možná rizika,“ přiznává Markéta z našeho úvodního příběhu, „ale žádný doktor vám to sám od sebe neřekne. Gynekologové rozhodně nedělají všechna důležitá vyšetření, která jsou potřebná k předepsání antikoncepce. Měli by dělat i testy na srážlivost krve, ale ty jsou bohužel drahé, takže je pacientkám ani nenabízejí,“ říká.

Tělo se po vysazení léků vzpamatovává roky...

Názor odborníka

Jak nás ovlivňuje antikoncepce?

Odpovídá socioložka a lektorka tantry Denisa Palečková.

Hormonální antikoncepce potlačuje naše prožívání, citění, vnímání... Na první pohled to vypadá, že žena dobře „funguje“. Bohužel ale jen po dobu, kdy bere prášky. Po vysazení se dostává do ohromných výkyvů – prožívá to, co bylo „vypnuté“ kvůli hormonálním pilulkám. Podle délky toho, jak dlouho prášky brala, pak trvá i období potřebné na pročistění. Projevuje se to na těle i na pocitech a náladách. Někdy to jsou měsíce i roky, než se vrátí zpět do svého normálního stavu. Na rovině těla jde například o pocení, výkyvy váhy, různé typy bolesti (hlavy, břicha atd.) – v podstatě se nasbírá to, co prášky potlačily. Na pocitové rovině to mohou být velké výkyvy, propady i deprese. Proto je podle mě lepší konfrontovat se s těmi nepohodlnými pocity a projevy těla rovnou, když přicházejí, a po dávkách – nepřehlupšit je pilulkou, ale ptát se, co mi tělo říká. Zpravidla to znamená, že někde si na něco nedáváme prostor a čas, například se hrneme do výkonu, když tělo potřebuje relaxovat, vypnout a na chvíli být v tichu, aby se zregenerovalo, a pak mohlo jít do dalšího akčního cyklu.

oocyte?

Protiantikoncepční vlnu spustila před čtrnácti dny Francouzka Marion Laratová, která ochrnula po mrtvici způsobené užíváním hormonální antikoncepce. Vlna žalob se spustila i u nás. Každá desátá Češka totiž trpí poruchou srážlivosti krve a obzvlášť pro ně je užívání pilulek nebezpečné. Lékaři tuto skutečnost většinou nezkušují.

Názor odborníka

Odpovídá
gynekoložka
Andrea Pašková.

Je vhodné užívat antikoncepci tak masově, jak je užívána?

Hormonální antikoncepce je jednou z neoblíbenějších a nejčastěji používaných antikoncepčních metod – zejména pro svou vysokou spolehlivost. Její dlouhodobé užívání však může přinést řadu zdravotních komplikací (zvýšená tělesná hmotnost, hypertenze, bolesti hlavy, tromboembolická choroba) a také změny v psychické oblasti (výskyt depresí, pokles libida).

Antikoncepce je lék, a každý lék má své indikace, možná rizika a nežádoucí účinky, proto by ji lékař/ka měl/a předepsat až po zhodnocení všech výše uvedených faktorů a pacientku by měl/a řádně poučit.

Jaká jsou podle vás rizika při užívání antikoncepce?

Tím nejvýznamnějším je zvýšené nebezpečí vzniku žilní trombózy a následné embolie. Estrogeny, které jsou obsažené v preparátech, totiž zvyšují srážlivou schopnost krve, a to v porovnání se ženou užívající jiný druh antikoncepce 3–4krát. Na druhé straně je toto riziko stále podstatně menší než podobné komplikace v těhotenství. Riziko tromboembolických komplikací však výrazně narůstá u žen blížících se menopauze, po menopauze, u kuřáček a obézních žen. Estrogeny také za některých okolností zvyšují riziko vzniku na hormonech závislých nádorů, jako například karcinomu endometria – vnitřní výstelky dělohy. Tento karcinom se vyskytuje převážně u žen obézních, starších či infertilních. Na druhou stranu hormonální antikoncepce o 40–50 procent snižuje riziko vzniku nejčastějších nádorů v gynekologické oblasti – karcinomu ovaria (vaječníku).

Existuje podle vás dostatečná informovanost o možnosti rizik?

Domnívám se, že bohužel ne. Většina žen ji považuje za velmi bezpečnou a případná rizika podceňuje. Je žádoucí, aby ženy byly dostatečně informované o možných vedlejších účincích a také o životním stylu, který právě může komplikacím mnohdy předcházet (kouření, zvýšený příjem potravy, dostatečná tělesná aktivita).

Šokující teorie!

Moje kamarádka si spočítala, že udělala s antikoncepcí dost špatný obchod. Za roky, co ji užívala, za ni zaplatila přes 30 000 Kč. Během této doby si s ní její partner mohl užívat sex bez rizika jakéhokoli závazku. Bohužel, když se na prahu pětatřicítky rozhodla, že je správný čas pro potomka, zjistila, že to nepůjde tak snadno, jak předpokládala. Zkrátka nestačilo jen vysadit pilulky. Pustila se do nekonečného martyria umělého oplodnění, které však její přítel nevydržel a raději ji opustil. Dnes kamarádce táhne na čtyřicet, je bez přítele, bez dítěte a s narušenou psychikou. „Zatím to není nijak vědecky podložené, ale je fakt, že z žen, které mají problémy s otěhotněním či následně se zmlklým těhotenstvím (pozn. red.: plod odumře), je to většina těch, které dlouhodobě užívaly hormonální antikoncepci,“ přiznává gynekolog, který si z výše uvedených důvodů nepřeje být jmenován. „Je jasné, že některé ženy můžou po hormonální antikoncepci mít problémy s otěhotněním. Ony totiž vlastně nikdy doopravdy nemenstruovaly. Dřív, než se jejich cyklus ustálil, ho začaly řídit hormony. A teprve po vysazení antikoncepce se zmatené tělo

HORMONÁLNÍ ANTIKONCEPCI BYCHOM NEMĚLY UŽÍVAT, KDYŽ:

- ▲ máme neléčený vysoký tlak
- ▲ trpíme poruchou jaterních funkcí
- ▲ máme nadměrnou srážlivost krve

Více než 50 % žen je díky antikoncepci uvedeno do umělé neplodnosti.

učí fungovat normálně,“ vysvětluje Helena Máslová, lékařka věnující se psychogynekologii. Existují také teorie, které gynekologové nepřipouští, že když matka bere antikoncepci řadu let, vede to k neplodnosti u jejich dětí. Počty by celkem odpovídaly, protože právě matky již zmiňovaných současných třicátnic, jež touží otěhotnět, byly první, které začaly hormonální antikoncepci brát.

Opravdu vám pilulka zlepší pleť?

Spousta žen, které měly v mládí problém s akné, ho vyřešily na první pohled nejjednodušším způsobem – začaly užívat antikoncepci. Mohly si užívat sex a zároveň jim mizely „pubertální“ pupínky. Jenže antikoncepce kožní problémy neřeší, jen je utlumí. To potvrzují dermatologové i lidé pohybuji se v oblasti kosmetické péče. Právě za nimi totiž chodí ženy a dívky, které po letech skončily s bráním léků, a teď řeší problémy s pleť, která se vrátila do „nejveselejších“ časů puberty. „Pokud žena začne brát hormonální antikoncepci, tělo si na dávky hormonů rychle zvykne a přestane je samo vyrábět. Když prášky vysadí, trvá dlouho, než zase najede na ten správný režim,“ vysvětluje kosmetička Alena Krejzlová. V těle ženy, která „vysadila“, podle jejích slov chybí estrogen a převažují mužské hormony. Ty stimulují mazové žlázy a způsobují problémy s akné. „Už jsem viděla spoustu

*Ve světě ročně zemře několik desítek dívek
ve věku kolem pětadvaceti let na následky
mrtvice, kterou zapříčiní užívání
hormonální antikoncepce.*

Zdroj: Le Figaro

žen, které tento problém měly, a říkaly, že průběh byl ještě bouřlivější než v pubertě,“ potvrzuje. Svě o tom ví jedna moje známá – krátce po vysazení antikoncepce se jí objevily hnisavé pupínky na obličeji i zádech. „Hned jsem běžela k dermatoložce,“ popisuje. „Ještě než mě prohlédla, zeptala se, jestli jsem náhodou zrovna nepřestala brát hormonální pilulky, a byly jsme doma.“ Aby záněty rychle zázehnila, musela pak nasadit antibiotika.

Jste emancipovaná, když berete prášky?

Ano, antikoncepce odstartovala sexuální revoluci a změnila vztahy mezi muži a ženami za uplynulých čtyřicet let víc než za celá předchozí staletí. Strach z nežádoucího těhotenství, a tím i závazků, zmizel, a lidé se tak můžou celkem bez zábran oddávat sexu. My ženy jsme získaly pocit, že jsme emancipovanější a konečně máme sexualitu ve svých rukou. Jenže co je to za emancipaci, když to muži začali brát jako samozřejmost, a co víc, po ženách užívání antikoncepce vyžadují! Už jste určitě slyšela jejich oblíbenou hlášku: „Kondom? To je jako lízat med přes sklo! Radši ber prášky!“ A proto jsou hlavně oni největšími příznivci oněch „záračných“ pilulek. Jenže záračné jsou, jak to tak vypadá, spíš jen pro mužské pokolení.

Má hormonální antikoncepce vliv na přírodu?

Tohle nemůžou vyvrátit žádní gynekologové. Důkazů je k dispozici celá řada. Poprvé se vědci s tímto problémem střetli v 80. letech minulého století ve Velké Británii, kde narazili v jedné řece na samce ryb plotic, kteří měli varlata prosycená žlutkem, jako kdyby se nepřipravovali na produkci spermií, ale chystali se klást jikry. Tito samci nebyli schopni plnit při tření otcovské povinnosti. Vědci usilovně pátrali po příčině. Do podezření se dostal farmaceutický závod na výrobu antikoncepce, který pracoval v jednom z měst na toku řeky. Záhy se ukázalo, že podezření je liché. Z továrny do řeky žádné hormony neunikly. Pak vědci zjistili, že se „požensnění“ ryb zdaleka netýká jen plotic ve sledované řece, ale i jiných rybích druhů. Zasažené byly prakticky všechny toky, a poruchy pohlavního vývoje byly patrné dokonce i u platýzů, kteří žijí v moři při ústí velkých řek. Zdrojem hormonů byla hormonální antikoncepce, kterou ženy vylučovaly s močí. Ta se se splašky dostává do čističek odpadních vod, kde je vystavená intenzivní činnosti masy bakterií. Mikrobi hrají při čištění odpadních vod významnou roli, protože rozkládají celou řadu škodlivých látek. Pokoušejí se rozložit i hormony z antikoncepce. Daří se jim to jen částečně. Jejich činností vznikají látky, které mají na ryby ještě silnější účinky než původní

hormony z antikoncepce. Skvěle se o stejném problému hovoří v dokumentu Terezy Tary „Hormonální akvárium“, jenž je zdarma ke stažení na internetu. Více na hormonalniakvarium.cz

Brát, či nebrat?

„Neumím dát odpověď, jestli antikoncepce ano, nebo ne,“ říká lékařka Helena Máslová. V původním zadání – tedy ochrana před nechtěným otěhotněním – funguje. Bohužel se spoustou nežádoucích účinků. Je na každé z nás, zda se rozhodneme antikoncepci užívat i přes všechna její rizika a jestli její výhody převáží nad nevýhodami. Gynekologové nám ji totiž budou stále s úsměvem předepisovat. A co vy? Půjдете si pro další recept?

S pilulkami jsme se cítily emancipovanější. Ale co je to za emancipaci, když po nás muži vyžadují, abychom je braly?

Anketa

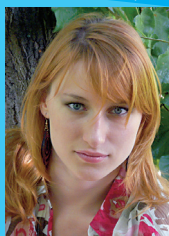
Kateřina, 28 let,
fotografka
Antikoncepci už beru 14 let. Nějak moc mě to neobtěžuje, ale kdyby byla nějaká jiná, stejně jednoduchá varianta (než cpát do sebe kdovíco), určitě bych ji uvítala.

Dominika, 33 let,
prodačka

Jako každá mladá žena i já si nechala antikoncepci předsat. Jenže jsem se pak vůbec necítila dobře. Měla jsem dojem, že to vůbec nejsem já. Navíc jsem po ní přibrala víc než pět kilo. Už deset let ji neberu a jsem ráda. Je mi bez ní mnohem líp.

Kateřina, 20 let,

studentka
Jakýkoli vnější zásah do těla je škodlivý. Takže antikoncepce podle mě určitě není dobrá. Je to jen nutné zlo. Nejsem nijak nadšená z toho, že jsme já i jiné slečny v podstatě tlakem společnosti donucené tyhle věci užívat, ale v jiném případě by nám tu chodila spousta šestnáctiletých matek. Dříve se ženy nestaraly o to, zda budou studovat vysoké školy ani o kariéru. Dnes nás k tomu vývoj společnosti tlačí, a byly bychom nejradši, kdyby mohli být těhotní muži a my

mohly studovat a pracovat až do úmoru, aniž bychom byly po několika letech nucené k dalšímu kroku, a tím je založení rodiny. Sama raději s antikoncepcí přestanu včas, než pak čekat do 30, jestli se objeví, či neobjeví nějaký genetický materiál, nebo se popřípadě dozvědět, že nikdy nebudu schopná otěhotnět.

Lucie, 34 let,
manažerka

Antikoncepci jsem používala před prvním těhotenstvím, bohužel po vysazení se mi neobnovil cyklus, trpěla jsem anovulačními cykly a musela podstupovat další hormonální léčbu, abych mohla otěhotnět. Totéž se opakovalo i před druhým těhotenstvím. Po druhé dceře jsem se rozhodla ji zkusit znovu, jenže jsem měla problémy – silné krvácení, bolesti, rapidní nárůst váhy... Po vyzkoušení několika druhů jsem ji nadobro zavrhlá.

Stanislava, 43 let,
vizážistka

S antikoncepcí je to jako s jakýmkoliv jiným zbožím. Můžou se vést spory o tom, zda je to zdravě škodlivé, či prospěšné, ale nic nezmění fakt, že je to jen byznys a naše „civilizovaná doba“ nás k ní tlačí.

O pořízení nového miminka můžeme uvažovat jako o pořízení nové televize, nového auta či psa. Díky antikoncepci se ztrácí přirozené kouzlo početí...

